

Kulturdepartementet

Forum för levande historia
Stora Nygatan 10-12
103 13 Stockholm

Uppdrag till Forum för levande historia att uppmärksamma civila insatser längs svensk-norska gränsen vid flykt under Förintelsen

Regeringens beslut

Regeringen ger Forum för levande historia i uppdrag att under 2026 och 2027 genomföra kunskapshöjande insatser för att synliggöra civila räddande insatser som gjordes längs den svensk-norska gränsen vid flykten under Förintelsen i Norge till Sverige.

Uppdraget avser civila insatser i Norge och Sverige som möjliggjorde flykten fram till svenska gränsen och därifrån till olika platser i Sverige. I uppdraget ingår bland annat att synliggöra spår från Förintelsen, i form av exempelvis platser och flyktvägar samt vittnesmål från de aktuella räddningsinsatserna.

I uppdraget ingår att Forum för levande historia ska utveckla material som kan användas i skolan och inom folkbildningen. Materialet ska vara lättillgängligt och anpassat för de målgrupper som i mindre utsträckning nås av liknande insatser. Vid framtagandet av materialet bör myndigheten även där så är möjligt anpassa utformningen till användning på offentliga platser, såsom museer och bibliotek.

Forum för levande historia ska när uppdraget utförs föra dialog med myndigheter och aktörer som har kunskap på området, såsom Sveriges museum om Förintelsen, kulturcentret Voksenåsen AS i Norge samt lokala och regionala aktörer. Myndigheten ska också föra dialog med representanter för den judiska minoriteten och organisationer som arbetar för hågkomst av Förintelsen.

Forum för levande historia ska senast den 31 mars 2027 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

Forum för levande historia ska senast den 31 mars 2028 lämna en slutredovisning till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

För uppdraget får Forum för levande historia under 2026 använda högst 600 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2026 uppförda anslaget 7:1 Åtgärder för nationella minoriteter, anslagsposten 2 Åtgärder för att stärka judiskt liv. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2026.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2027 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Skälen för regeringens beslut

Uppdraget utgår från regeringens strategi för att stärka judiskt liv och motverka antisemitism (Ku2025/00578). Målsättningen för fokusområdet *Svensk-judiskt kulturarv och judisk kultur* i strategin är att det ska finnas ett levande svensk-judiskt kulturarv och goda möjligheter att ta del av judiskt kulturliv. Av strategin framkommer att minnesplatser som rör Förintelsens historia, såsom mottagningsläger och spår av flyktvägar mellan Sverige och andra nordiska länder bär en del av det svensk-judiska kulturarvet, liksom minnen och berättelser om Förintelsen. Dessutom framgår att det finns ett behov av att öka kunskaperna hos lärare och elever om Förintelsen.

Mot denna bakgrund syftar uppdraget till att bidra till att synliggöra och uppmärksamma spår av Förintelsen som en del av det svensk-judiska kulturarvet. Det syftar också till att öka och fördjupa lärdomarna från Förintelsen och att säkerställa att kunskapen om Förintelsen förblir aktuell, uppdaterad och ändamålsenlig.

Regeringen beräknar att 600 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2027 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Parisa Liljestrand

Linnéa Meyer

Kopia till

Finansdepartementet/BA, ESA
Utbildningsdepartementet/GV, S
Arbetsmarknadsdepartementet/MRD
Kammarkollegiet
Statens historiska museer
Voksenåsen AS